

UPPFATTNINGAR OM RIB

FOU RAPPORT P21-095/94

**RÄDDNINGSGS
VERKET**

UPPFATTNINGAR OM RIB

För innehållet svarar författarna.

1994 Statens räddningsverk, Karlstad
Verksstaben, Planering och forskning

Beställningsnummer P21-095/94
1994 års utgåva

UPPFATTNINGAR OM RIB

av

Lennart Blomqvist och Arne Larsson

Referat

I denna rapport redovisas en studie som har tittat på hur RIB uppfattas av de tänkta användarna, både av de som har och inte har tillgång till RIB. Målet har varit att försöka få svar på tre frågor. Hur effektivt är RIB? Har RIB rätt innehåll? Uppfyller RIB målen?

1993 fanns det totalt 1100 användare av RIB. De flesta finns inom polis- och tullverksamheten. 1994 fanns RIB hos 30 kommunala räddningstjänster, en förvånansvärt låg siffra. En orsak till detta kan vara att datorvanan hos de tilltänkta användarna inte är så stor. Dock visar studien att yngre brandingenjörer har ett större intresse av datorer som hjälpmedel än de övriga. I små kommuner med deltidskårer är intresset för datorlösningar mindre än i större med heltidskårer.

I huvudsak anses det att RIB innehåller rätt information. Dock tycker en del att det tar för lång tid att finna den information som söks. Hanteringen av RIB upplevs som besvärligt, både av de som använder systemet via modem och av de som har CD-skiva. Nästan hälften av de svarande anser att kostnaderna för RIB inte motsvarar nyttan av systemet. Någon formulering av målen för RIB har ej gjorts.

I rapporten föreslås det att användarvänligheten av RIB-systemet ses över så att t.ex. inloggningssystem, sökordssystem och skrivrutiner fungerar bättre. För att öka kunskapen för hur system av typen RIB fungerar bör användningen av dessa finnas med i befattningsutbildningarna. Vidare föreslås att RIB samordnas med den bildbank som håller på att skapas.

Nyckelord: RIB, räddningstjänst, information, Räddningsverket

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INLEDNING	1
ANVÄNDARE	2
Ålder och utbildning	2
Anskaffningsdatum	2
Vem använder RIB	2
För vad används RIB	3
Nytta och kostnad	3
Vem har nytta av RIB	3
Förväntningar på RIB	3
Håller RIB vad man lovat	4
Sammanfattande omdöme	4
Informationens relevans	4
Överflödigt information	5
RIB som informationssystem	5
ICKE-ANVÄNDARE	
Ålder och utbildning	6
Datorvana	6
Informationstillfälle	6
Varför köpte man inte RIB?	6
Informationens relevans	6
RIB som hjälpmedel för att söka information	7
Förväntningar på RIB	7
Håller RIB vad man lovat	7
Sammanfattande omdöme	8
Kostnad och nytta	8
Ev framtida köp	8
Komplettering av innehållet	8
Övriga kompletteringar	8
Datorer som hjälpmedel	8
JÄMFÖRELSE ANVÄNDARE - ICKE-ANVÄNDARE	9
Ålder och utbildning	9
Datorvana	9
Informationens relevans	10
Förväntningar	10
Omdöme	11
Kostnad och nytta	11

FRÅGESTÄLLNINGAR OCH SVAR	12
Nyttan av RIB	12
Effektivitet	13

SAMMANFATTNING	15
Användare	15
Innehåll	15
Hantering	16
Slutord	16

BILAGA:
FREKVENSTABELLER

INLEDNING

1986 startade utvecklingen av det datorbaserade informationssystem, som kom att kallas Räddningsverkets informationsbank (RIB). Syftet var att ge stöd vid tillsyn, planering, förebyggande arbete och vid insatser. Databasen skall underlätta arbetet med att hålla reda på en stor mängd information inom verksamheter som t ex räddningstjänst och befolkningsskydd.

Det totala antalet användare av systemet var 1993 ungefär 1100. De flesta användare finns inom polis- och tullverksamheten. 1994 fanns det 30 kommunala räddningstjänster anslutna till RIB, antingen "on line" eller via CD. Med tanken på att systemet bl a var avsett för räddningstjänsten beslöt verket att genomföra en utvärdering av RIB under våren 1994.

I utvärderingen har samtliga kommuner vars räddningstjänst har RIB ingått. Dessa 30 kommuner har jämförts med ett slumpmässigt urval av 30 kommuner som inte har RIB. Datainsamling har skett via enkäter, som utarbetats i nära samarbete med uppdragsgivaren. Kommuner som inte svarat har fått påminnelser telefonledes. 79% av kommunerna har besvarat enkäten. Något förvånande är svarsfrekvensen högre för de kommuner som inte har RIB än för RIB-användarna. Den förra kategorin har en svarsfrekvens på 90 % medan den senare slutade på en blygsammare frekvens, nämligen 70%.

Syftet med utvärderingen har varit att beskriva de uppfattningar om RIB som användare resp icke-användare har. Redovisningen av resultaten görs dels i en kortfattad rapport dels i en bilaga där svaren på samtliga frågor står att finna i form av frekvenstabeller.

ANVÄNDARE

Ålder och utbildning

Av de 21 användare som besvarat enkäten varierar åldern mellan 27 och 59 år. Medelåldern är i denna grupp 42,3 år. Hälften av räddningscheferna i användarkommunerna har den nya brandingenjörsutbildningen. En nästan lika stor andel av kommunerna har en räddningschef med antingen den äldre brandingenjörsutbildningen eller brandmästarkompetens. I en kommun har räddningschefen brandförmansutbildning.

Anskaffningsdatum

I två av de kommuner som uppgivits ha RIB, befanns detta vara en sanning med modifikation. I en kommun har man inte RIB, men jämväl en person som genomgått RIB-utbildning. I en annan kommun har man deltagit i en försöksverksamhet med RIB, men har idag inte utrustning för att kunna använda RIB.

I sex kommuner har man uppgivit att man har använt RIB mycket lite, i något fall inte alls, trots att systemet anskaffats för flera år sedan. Drygt 40% av de kommuner som har RIB anskaffade systemet för mindre än två år sedan. Resterande andel har haft systemet mer än två år.

Nästan tre fjärdedelar av räddningscheferna har en kort erfarenhet, mindre än sex år, av att själv använda dator som hjälpmedel i den dagliga verksamheten.

Endast 5% av kommuner införskaffade dator i samband med köpet av RIB. Övriga hade någon form av datorvana innan de köpte RIB.

Knappt hälften av RIB-användarna har genomgått utbildningen.

Vem använder RIB

De högfrekventa användarna av RIB är brandingenjörerna. Det är dock bara 17 % av dem som uppger att de ofta använder RIB. Övriga befattningskategorier uppger att de ibland eller aldrig använder sig av RIB.

Även i gruppen lågfrekventa användare, dvs de som markerat att de använder RIB ibland, avviker kategorin brandingenjörer. I genomsnitt för samtliga kategorier är det 38% som ibland använder RIB, men för brandingenjörerna är det 66%. Bland övriga kategorier, med undantag för brandmän, varierar andelen lågfrekventa brukare mellan 33 och 47%.

Andelen lågfrekventa brukare bland brandmännen var 7%.

Med undantag för brandingenjörerna är det således en klar majoritet i varje befattningskategori, som aldrig använder RIB. 60% av räddningscheferna

och brandförmännen gör det aldrig, medan det var 53% av brandmästarna som inte utnyttjar RIB.

För vad används RIB

RIB har i enkäten delats in i tolv användningsområden. Räddningscheferna har därefter fått ange hur ofta de använder RIB för att söka information inom de olika användningsområdena. I genomsnitt använder 2% RIB ofta i denna typ av sökningar. 35% uppger att de ibland (någon gång/månad) söker i RIB, medan 64% aldrig gör det.

Det är bara för två områden, förebyggande åtgärder och farligt gods, som man ofta, någon gång/vecka, vänder sig till RIB.

För fem av områdena är det över 70% av räddningscheferna som aldrig gör några sökningar i ämnesområdet. För de andra sju områdena varierar andelen som aldrig gör en sökning mellan 20 och 69%.

På frågan om de kan ange exempel där de har haft nytta av RIB nämner tre räddningschefer farligt gods-relaterade händelser. Lika många har haft nytta av RIB då det varit viktigt för dem att få fram information om en speciell kemikalie. Andra enstaka händelser som nämns är taktiska spel, bygglovsfrågor och formuleringar till räddningstjänstplan. En kommun konstaterar också att de tyvärr "inte haft någon nytta av RIB".

Nytta och kostnad

57% av räddningscheferna uppger att nytta av och kostnad för RIB balanserar. 14% tycker att det är kostnadseffektivt att använda RIB medan 29% anser att nytta inte motsvarar kostnaden.

Vem har nytta av RIB

Ungefär en femtedel av de svarande anser att de högre befälen, räddningschef, brandingenjör och brandmästare, har stor nytta av RIB.

Klienter, brandingenjörer och brandmästare har haft viss nytta av systemet, medan fra brandmän men också brandförmän av en majoritet av de svarande inte anses ha haft någon nytta av systemet.

Förväntningar på RIB

För de kommuner som har RIB visar räddningscheferna inte någon förvåning över RIBs prestanda. 93% uppger att de tycker att RIB var ungefär så som de förväntat. 7% har emellertid blivit positivt överraskade och ser RIB som ett bättre system än de förväntat sig.

Håller RIB vad man lovat

85% anser att RIBs egenskaper väl överensstämmer med vad som utlovats. 15% är tveksamma till om så är fallet, men ingen hävdar att dess egenskaper överdrivits.

Denna uppfattning står sig också i g marknadsföringen av RIB. Knappt 74% anser att informationen inte har överdrivit systemets egenskaper. 20% har ingen bestämd uppfattning om informationen och 7% anser att den var överdriven.

Sammanfattande omdöme

"Helhetsbetyget för RIB varierar kraftigt, från 30 till 100, med medelvärdet 63. Hälften av de svarande vill ge RIB ett lägre betyg än 69, medan resterande andel vill ge ett omdöme på 70 eller högre.

Informationens relevans

Användarna ombads att bedöma de olika i RIB ingående delarnas relevans för verksamheten. Ungefär hälften av de tillfrågade ansåg att farligt gods- och resursdelen innehöll rätt information för uppgiften, medan det var en något lägre andel, 38%, som ville ge det omdömet för informationsdelen. Det var få räddningschefer som saknade viktig information. Ungefär en femtedel av räddningscheferna ansåg dock att det var fallet för resursdelen. Sammanfattningsvis kan konstateras att 91% av de tillfrågade ansåg att RIB innehöll rätt eller någorlunda rätt information.

De svarande har också haft möjlighet att lämna förslag på åtgärder som skulle förbättra systemet. Två räddningschefer har lämnat förslag avseende innehåll. Det gäller miljöns känslighet vid utsläpp och en önskan om fler litteraturhänvisningar. Två svarande har påpekat att resursdelen inte finns i CD version. Flera CD användare har också hävdats att det är en omständigt procedur att ta ut utskrifter. En CD användare tycker att systemet är långsamt och svåröverskådligt. Slutligen har en "on line" användare hävdats att systemet inte är användarvänligt utan kräver "en frekvent användning om det skall vara till nytta". Två räddningschefer har också uttryckt önskemål om att RIB borde utvecklas för Windows miljö.

Sammanlagt har sex kommuner pekat på problem med att använda RIB. Problemen är spridda över hela arbetsprocessen från uppringning via modem till svårigheter att få rätt drivrutiner till skrivaren. En användare uppger att han hellre ringer och ber om hjälp än att själv göra sökningar.

Överflödlig information

Över hälften av de tillfrågade tycker inte att det finns någon överflödlig information i systemet. 25% har ingen bestämd uppfattning och 17% instämmer delvis i påståendet att RIB kan innehålla information som "saknar betydelse i de situationer där vi använt oss av systemet".

En användare har påpekat att det "ibland kan vara svårt att i den stora mängden uppgifter snabbt nå fram till det man söker".

RIB som informationssystem

Alla datorbaserade informationssystem kan ha problem, givetvis också RIB. Därför ställdes ett antal frågor kring kostnader, användarvänlighet, förkunskapskrav mm. Här skildes på de som använder "on line system" resp CD system.

Som helhet kan sägas att "on line" systemet fungerat bättre än sin CD motsvarighet. En tredjedel av "on line" användarna har inte haft några problem med systemet, medan det är en fjärdedel av CD brukarna som delar denna uppfattning.

En lika stor andel, 17%, av brukarna av båda systemen har upplevt stora problem. Det är dock en lägre andel räddningschefer som säger sig haft mindre problem med "on line" systemet än CD motsvarigheten. Här är andelarna 50% resp 59%.

För "on line" brukarna är de tre vanligaste stora problemområdena, inloggningsrutinerna, tidsbrist hos personalen och datorovanan hos personalen. Tidsbrist och datorovana nämns även för CD användarna som stora problem, men dessutom systemets menyer.

Som mindre problem rubricerar CD användarna följande områden; kostnader både för inköp och drift, förkunskapskraven på personalen samt informationsinnehållet. "On line" användarna pekar också på förkunskapskrav och informationsinnehåll men nämner också bland de tre viktigaste mindre problemen, datorovanan.

ICKE-ANVÄNDARE

Ålder och utbildning

Av de 27 som besvarat enkäten varierar åldern mellan 23 och 63 år. Medelåldern är 47, 4 år. Räddningschefernas utbildningsbakgrund är antingen brandmästarutbildning eller någon form av brandingenjörsutbildning. Ungefär hälften av de kommuner, som inte har RIB, har en räddningschef med brandmästarutbildning. Bland brandingenjörerna har ca 60% den nya utbildningen och resten den äldre utbildningen.

Datorvana

Fyra av fem räddningschefer använder dator, som hjälpmedel i den dagliga verksamheten. Datoriseringen av räddningstjänsten är enligt denna studie en relativt senkommen företeelse. 68% av förvaltningarna har anskaffat datorer under 90-talet.

Informationstillfälle

70% av de tillfrågade hade deltagit i någon form av information om RIB. Över hälften hade erhållit informationen före 1992.

Varför köpte man inte RIB?

Variationen i motiveringen till varför man inte köpt systemet är stor. Från de 27 svarande har 15 kombinationer av motiv erhållits. Ett starkt skäl har varit räddningstjänstens ekonomi. I 15 (motsv 56%) av kommunerna har ekonomin ingått som ett bland flera skäl till varför man avstått från inköp av RIB. Det är dock endast 8% som uppger ekonomiska skäl som enda orsak till beslutet. Andra orsaker är problem att samköra med andra datorer i kommunen samt svårigheter att utnyttja andra programvaror.

Informationens relevans

RIB består av följande tre delar; farligt gods/ämnesdelen, informationsdelen samt resursdelen. De tillfrågade har ombetts att redovisa i vilken grad de olika delarna uppfyllde de krav som de tycker man kan ställa på ett datorbaserat informationssystem som RIB. Sammanfattningsvis kan konstateras att en helhetsbedömning av RIB utfaller till belåtenhet för 57 % av de tillfrågade. De anser att systemet innehåller rätt typ av information. 40% av räddningscheferna anser att systemet bara delvis motsvarade de krav som de ställer. Om man granskar de olika beståndsdelarna, så får farligt gods delen bäst "betyg". 64% anser att denna del består av rätt typ av information. För informationsdelen är motsvarande andel nöjda bedömare 56%, medan

resursdelen av hälften av de tillfrågade ansågs innehålla relevant information.

Några kommuner har påpekat att det är sällan de behöver den information som finns i RIB och att de då kan kontakta annan kommun, Räddningsverket eller om det är akut till SOS-centralen. En räddningschef har hävdats att RIB- informationen är densamma som finns i pärmarna och därmed finns inget behov av RIB. En annan räddningschef har nämnt att informationsdelen verkar ofullständig. Två räddningschefer har påtalat att behovet av RIB är litet på små stationer. Det finns t ex ingen som kan "bemanna" datorn.

Fyra räddningschefer har framhållit att de har för lite kunskap om innehållet i RIB för att ta ställning till om informationen i systemet är relevant.

RIB som hjälpmedel för att söka information

Om betyget avseende innehållets relevans blev godkänt så var de tillfrågade mer skeptiska till RIB som hjälpmedel vid informationssökning. 13% ansåg att det var lätt att söka information med hjälp av RIB, medan 76% tyckte att det varken var lättare eller svårare än med andra typer av sökssystem. 11% hade vid demonstration av systemet tyckt att det var svårt att söka i RIB.

Även avseende uppfattningen om RIBs söksystem, var skillnaderna noterbara mellan de olika beståndsdelarna. Så ansågs det lättare att söka information i farligt godsdelarna än i de övriga delarna.

8% ansåg att det var svårt att söka i farligt godsdelarna. Detsamma gällde för informationsdelen, medan motsvarande andel för resursdelen var 15%.

Förväntningar på RIB

För 80% av deltagarna i informationen om RIB motsvarade systemet deras förväntningar. 15% ansåg att systemet var bättre än vad de hade förväntat sig, medan 5% blev besvikna på det.

Håller RIB vad man lovat

De tillfrågade har tagit ställning till ett antal påståenden om RIB. I ett av dessa har hävdats att RIB har de egenskaper som utlovats av SRV. Två tredjedelar instämmer helt eller delvis i ett påstående med denna innebörd. Resterande tredjedel är antingen tveksam eller tar delvis avstånd från påståendet.

Ett annat påstående fokuserade på marknadsföringen av RIB.

Räddningscheferna skulle här ta ställning till om de ansåg att RIBs egenskaper "kraftigt överdrivits i den information" som givits. 47%

instämmer i detta påstående helt eller delvis. 26% är tveksamma till påståendet medan ungefär 27% tar helt eller delvis avstånd.

Sammanfattande omdöme

På en procentskala, där 100% står för högsta betyg, har de svarande fått avge ett sammanfattande omdöme. Omdömena varierar från värde 35 till 80. Medelvärdet är 59.

40% av de tillfrågade har gett RIB ett omdöme som är högre än 70. 35% placerar RIB någonstans mellan värdena 50 och 69, medan en 25% ger systemet ett sammanfattande omdöme som är lägre än 50.

Kostnad och nytta

60% av räddningscheferna anser att nyttan av RIB inte motsvarar kostnaden för systemet, medan 40% tycker att det är balans mellan nytta och kostnad. Ingen anser att systemet är kostnadseffektivt.

Ev framtida köp

Trots den något negativa uppfattningen om kostnadseffektiviteten, så kan 86% av räddningscheferna tänka sig att införskaffa RIB i framtiden.

Komplettering av innehållet

Tre räddningschefer har uttryckt synpunkter på hur de anser att RIB skulle kompletteras för att bli bättre. En vill att det skall vara möjligt att lägga in ett lokalt resursregister. En annan vill att RIB skall innehålla mer information som kan användas i det operativa arbetet. Den tredje efterlyser mer information om "hårdvaran".

Övriga kompletteringar

En räddningschef har uttryckt önskemål om förändringar som inte är innehållsliga. Han anser att det behövs ett "ordentligt utbildningspaket" för personal med dålig "datamognad".

Datorer som hjälpmedel

Räddningscheferna hyser en stark tro på datorer som hjälp vid informationsöverföring och lagring av information. 96% anser att datorn är ett bra hjälpmedel härvidlag.

JÄMFÖRELSE ANVÄNDARE - ICKE ANVÄNDARE

Ålder och utbildning

Medelåldern på användarna är c:a fyra år lägre än för icke-användarna.

Om de svarande indelas i två åldersgrupper under 40 år resp över, eller lika med 40 år och jämför med innehav av RIB erhålles nedanstående tab.

Ålder	Har RIB	Har inte RIB	S:a
0 -39	71 %	29 %	100 %
40-	30 %	70 %	100 %

Det finns således ett signifikant samband mellan ålder och innehav. Det är främst de yngre räddningscheferna som har införskaffat RIB.

Då det gäller utbildning contra innehav är det inte ett lika klart samband men en klar tendens kan skönjas. Av tab nedan framgår att brandingenjörer med den yngre utbildningen i högre grad än andra har anskaffat RIB.

Utbildning	Har RIB	Har inte RIB	S:a
Branding linjen	56 %	44 %	100 %
Övriga	34 %	66 %	100 %

Största chansen att hitta en RIB-användare finns om sökningen sker bland yngre brandingenjörer.

Datorvana

I båda grupperna finns en vana att använda datorer som hjälpmedel. I gruppen som inte har RIB så använder 80% av räddningscheferna datorer i den dagliga verksamheten.

Däremot är erfarenheten av att "umgås med" datorer relativt kort. Även i gruppen RIB användare har en stor del av räddningscheferna inte mer än sex års erfarenhet.

En tänkbar förklaring till att inte införskaffa RIB skulle kunna vara att man inte är van att hantera detta hjälpmedel. Svaren visar dock att så inte är fallet.

Däremot är ekonomin ett vanligt skäl till att man inte köpt. RIB har i det kärva ekonomiska läge, som många räddningstjänster befinner sig i, inte placerats tillräckligt högt på prioriteringslistan för att möjliggöra köp.

Informationens relevans

I båda grupperna finns det överväldigande majoritet som anser att RIB, ur en innehållslig aspekt, är ett bra system. 97% av de som inte har RIB och 91% av de som har tycker att det var i stora drag rätt information i systemet. Ett intressant resultat är dock att de som inte har systemet genomgående har bedömt relevansen på informationen som högre än vad de anser som har systemet. För att tala med Strindberg, så hade inte sänkhåven riktigt den gröna färg som var tänkt.

Om man ser till de olika beståndsdelarna i RIB framträder den påtalade skillnaden klarare. Bland de som inte har RIB var det en större andel, än bland RIB användarna, som ansåg att farligt gods delen innehöll rätt information. Motsvarande skillnad för informationsdelen var 18% och för resursdelen 5%. Det måste dock poängteras att dessa skillnader gäller för svarsalternativet som innebär det högsta betyget för RIB. Däremot var det fler användare, än icke-användare, som gav RIB det näst högsta betyget. En slutsats som skulle kunna dras av de redovisade reultaten är att då köparen lär sig mer om RIB så nyanseras bilden av systemet och omdömet sjunker därmed något.

Förväntningar

Möjligen skulle en sådan slutsats också rättfärdigas av resultatet från frågan om förväntningarna på RIB har uppfyllts. Här har 7% av innehavarna uppgett att RIB var bättre än förväntat, medan 93% tyckte att det var som förväntat. För de som inte har RIB var motsvarande andelar 15% resp 80%.

Förväntningar kan påverkas av marknadsföring. I detta fall kan dock inte hävdas att köparna har upplevt marknadsföringen som överdriven. Däremot tycker de som inte har systemet att så är fallet. I tab på omstående sida redovisas räddningschefernas ställningstagande till påståendet att "RIBs egenskaper har kraftigt överdrivits i den information som lämnats från SRV".

	Har RIB	Har inte RIB
Tar helt avstånd	7 %	11 %
Tar delvis avstånd	67 %	16 %
Tveksam	20 %	26 %
Instämmer delvis	0 %	42 %
Instämmer helt	7 %	5 %
S:a	101 %	100 %

Omdöme

I det sammanfattande omdöme de svarande angett i form av ett procenttal var skillnaden liten avseende medelvärdet, 59 resp 66%. Däremot var spridningen avsevärt större bland användarna än bland icke-användarna. Här förstärks således den tendens som tidigare iakttagits, att uppfattningen om systemet nyanseras, då man lär känna det.

Kostnad och nytta

Inte förvånande är att en stor andel, 60% av icke innehavarna, anser att nyttan inte motsvarar kostnaden. Hade de inte ansett detta hade troligen, åtminstone en del av dem tillhört andra analysgruppen. Motsvarande andel för innehavarna var 27%. Kostnadseffektivt tyckte ingen av icke innehavarna att RIB var medan 14% av användarna var av denna uppfattning.

FRÅGESTÄLLNINGAR OCH SVAR

Studien har arbetat med syftet att få svar på tre övergripande utvärderingsfrågor, samt indikationer på en fjärde. De tre frågorna var vilken grad av effektivitet som systemet uppnått (och vilken alternativ utformning som var tänkbar), vilka effekter som kunde konstateras samt vilken grad av måluppfyllelse som uppnåts. Vissa indikationer skulle även kunna konstateras som rör orsaker till uppfattningen om systemet. Först kan konstateras att frågan om måluppfyllelse inte har kunnat ges något svar. Det beror på att ett måldokument för RIB aldrig har producerats. Arbetet med RIB har med all säkerhet vägletts av målsättningar, men dessa har aldrig formulerats i skrift. Därmed har det heller inte varit möjligt att åstadkomma en mätning mot mål.

Nyttan av RIB

Vissa frågor ställdes för att kunna bedöma effekterna av RIB. Syftet har alltså varit att se om RIB har haft effekter inom något eller några områden. Eller för att uttrycka det mer rakt på sak, har RIB varit till nytta för användarna och vilka bedömningar av nyttan gör icke-användarna.

För användarnas del är det ett ganska väl avgränsat område där RIB anses ha varit till nytta. Det gäller farligt gods-relaterade händelser och vid informationssökning kring någon speciell kemikalie. Detta kan också avläsas i att de mest frekventa sökningarna rör frågor kring farligt gods och förebyggande åtgärder. För övrigt kommenteras inte nyttan, vilket måste tolkas så att nyttan åtminstone varit mindre inom andra områden.

Den information som RIB innehåller anses av användarna främst vara till nytta för de högre befälen, vilket också visar sig i användarmönstret. De mest frekventa användarna är just brandingenjörerna. Tolkningen skall dock göras med en viss försiktighet, eftersom tidigare studier har visat att det finns en tendens till att övervärdera sin egen grupp som målgrupp. Samtliga användare kan räknas till kategorin högre befäl, och det kan därför tänkas att de övervärderat att just högre befäl skulle vara de som har nytta av RIB.

Nu skall man dock inte överdriva försiktigheten i tolkningen, eftersom användarmönstret styrker tesen att RIB är till nytta främst för högre befäl.

Orsaker till att effekterna främst koncentrerats till de områden som redogjorts för ovan, kan sökas i sambanden mellan utbildning, ålder och innehav av RIB.

Som tidigare beskrivits finns samband mellan utbildning (den nya brandingenjörslinjen) och innehav av systemet. Det är alltså en högre sannolikhet att den som har den nya brandingenjörsutbildningen också

innehar RIB, jämfört med den som har brandmästarutbildning eller den äldre brandingenjörsutbildningen.

Det är också en högre sannolikhet att yngre innehar RIB, jämfört med äldre.

Något förenklat uttryckt är sannolikheten att man bedömer RIB som intressant att satsa på högre om man är yngre brandingenjör med den nya utbildningen.

Det ligger inte inom undersökningens ram att undersöka vilka arbetsuppgifter som olika befattningshavare har, men det är kanske allmängods att påstå att olikheter i utbildning både ger olika arbetsuppgifter och olika värdering om betydelsen av olika uppgifter.

Det är kanske därför inte så förvånande att användningen/nyttan koncentreras till sådana uppgifter som har störst betydelse för brandingenjören.

Om RIB har haft till målsättning att vara ett expertstöd så verkar en sådan målsättning vara den som bäst uppfylls av systemet idag.

Om RIB däremot/dessutom har haft till målsättning att vara till stöd för "generalister" i små kommuner eller "praktiker" i större kommuner så är en sådan målsättning uppfylld i betydligt lägre grad.

En intressant iakttagelse är att användarna anser att kostnad och nytta med RIB i stort sett balanserar. Systemet är kanske inte kostnadseffektivt, men kostnaden balanseras av nytta.

Det som gör attityden lite svårtolkad är att den inte omedelbart stämmer med det begränsade område som anses vara till nytta, och heller inte med tanke på att de högfrekventa brukarna är få.

Attityden är alltså lite inkonkistent, men kan möjligen tolkas så att de högfrekventa brukarna har fått ett attitydmässigt stort genomslag. Om frågan hade riktat sig till andra befattningshavare så hade kanske kostnadseffektiviteten fått ett lägre betyg, och därmed blivit mer konkistent med användarmönster och nytta.

Effektivitet

Syftet med frågan om effektivitet är att undersöka om RIB ger det som användarna vill ha, och det som icke-användarna tror att de behöver.

Vidare har frågor ställts som skall ge svar på frågan om vad det är som idag saknas i systemet.

Innehållsmässigt anser användarna att informationen som ligger i farligt gods-delen och resursdelen är "rätt". Samma bedömning gör icke-användarna, men dock med tillägget att en del av informationen verkar ha marginell betydelse.

Omvänt innebär det att informationen i övriga delar inte har kommenterats, och därmed spontant inte givits betyget "rätt information". Det behöver inte betyda att informationen är "fel", det kan tex spegla användarfrekvensen i de olika delarna. Man bör tolka det som att det föreligger en skillnad i attityder till informationen i de olika delarna.

Om man ställer utfallet av RIB mot de förväntningar som fanns på systemet blir bilden ganska positiv.

Dels anser användarna att RIB håller jämfört med vad som utlovats i marknadsföringen av systemet, och dels är utfallet ungefär lika med de egna förväntningarna.

Ikke-användarna gör också bedömningen att systemet verkar hålla vad det lovar.

Totalt ger användarna RIB ett ganska bra betyg, 63 på en skala mellan 0 och 100 (där 100 är bästa betyg).

Totalt ger det alltså en bild av RIB där systemet i huvudsak innehåller "rätt" information, och där användarna är relativt nöjda när det gäller utfall i förhållande till förväntningar.

Därmed kan man konstatera att effektiviteten i dessa avseenden är tillfredsställande.

Ett annat sätt att mäta effektiviteten är att ge möjlighet att föreslå förändringar eller förbättringar av systemet. Det skulle ge en uppfattning om vilken information som efterfrågas.

Användarna anger relativt få förändringar som de önskar se. De flesta av dessa är kopplade till utformningen av RIB. Framförallt är det CD-versionen där man önskar förbättringar.

Detta gäller också ikke-användarna, där den största osäkerheten kring RIB rör systemrelaterade faktorer som RIB's söksystem.

Indirekt kan man också utläsa av ikke-användarnas svar att systemet har för höga kostnader, och att man ser en effektivare alternativnytta om resurserna satsas på något annat. Vidare anger man också datorrelaterade problem som skäl till att inte införskaffa RIB. Däremot saknas anmärkningar mot innehållet.

För att öka effektiviteten finns enligt respondenterna åtgärder att söka framförallt i systemets kostnader, och i systemets former.

SAMMANFATTNING

I uppdraget har inte ingått att göra några som helst ekonomiska bedömningar av Räddningsverkets uppbyggnad av RIB. Därför kommer heller inte i de synpunkter som lämnas göra några ekonomiska överväganden.

Användare

För en utomstående bedömare är det förvånande att verket bara lyckats sälja systemet till 30 kommuner, även om en förklaring kan vara, att räddningstjänsten karakteriseras av en viss skepsis gentemot datoranvändning. I flera av de kommuner som anskaffat systemet är det inte i funktion och för många är det fråga om en sporadisk användning.

Av de som inte anskaffat systemet säger sig 96% tro på datorn som hjälpmedel vid informationsöverföring. Tron på RIB har dock inte varit lika stark, även om 86% av dem säger sig kunna köpa systemet i framtiden. Samtidigt har 60% av räddningscheferna uppgivit att de anser systemet ineffektivt ur en kostnadsaspekt. Möjligen kan en tolkning av de något motsägande resultaten vara att räddningscheferna väljer att avvakta en tid, i hopp om att systemet skall utvecklas till ett effektivare verktyg.

Studien har visat att det främst är yngre brandingenjörer som har ett intresse för datorns möjligheter.

Samtidigt kan en tendens skönjas avseende små kommuners avseende nyttan av ett datorbaserat informationssystem. Flera orsaker nämns. För det första är det en bemanningsaspekt. Små kommuner har ofta deltidskårer, vilket givetvis minskar den potential användare, som finns att tillgå. För det andra är det en prioriteringsfråga, där många små kårer har en ytterst begränsad investeringsbudget. För det tredje kan en högre grad av dataovana skönjas i deltidskåreerna än i heltidsdito.

Innehåll

Av resultaten framgår att en majoritet av de tillfrågade tycker att systemet innehåller rätt information. Det framgår också att det finns en skillnad mellan användare och icke-användare avseende systemets möjligheter. Användarna har en något mer nyanserad uppfattning om systemets möjligheter än de övriga.

Att tillgodose samtliga med "rätt" information är en svår konst oavsett om förmedlingen sker via dator eller andra kanaler. I studien har det bland användarna framkommit synpunkter, som innebär att det finns för mycket och för lite information. De som anser att det är för mycket information tycker att det tar lång tid att hitta de uppgifter de söker. För att tillgodose

denna önskan om en bättre passform mellan behov och information, krävs en koncis skrivning och ett precist sökords-system. För att tillgodose behovet om mer information kan litteraturhänvisningarna utökas, så att den vetgirige lätt kan stilla sina informationsbegär.

Hantering

På hanteringsprocessen har det varit mycket spontana synpunkter. Här har påpekats att det är besvärligt att använda modem. Inloggningsproceduren är besvärande och bytet av password ställer till mycken förtret för användarna. Skrivarrutiner har en del besvär med, speciellt bland CD-användarna. Det finns också de som har haft problem varje gång de skall göra en uppdatering av informationen och i en kommun har de fått använda konsult för att kunna klara av uppdateringen.

Dessa hanteringsproblem tyder på att verket måste ställa upp med mer service i samband med t ex installationer och uppdateringar. Speciellt viktigt torde detta vara då dels många är ovana användare, dels är de flesta lågfrekventa nyttjare av systemet. Kraven är alltså stora på att göra systemet mer användarvänligt.

Slutord

De problem som påvisas i studien verkar vara förknippade med hanteringen av systemet. Informationen bedöms som relevant av de flesta tillfrågade. Det totala omdömet om systemet är dock relativt lågt och nästan hälften av de svarande anser att kostnaden för RIB inte motsvarar nyttan av programmet.

En tolkning av resultaten är att RIB måste utvecklas till ett mer användarvänligt system. Ett sådant förändringsarbete måste ske i samverkan med användarna, då det är deras behov som måste tillgodoses om RIB skall få fler användare inom den kommunala räddningstjänsten.

Ett sätt att öka mängden presumtiva användare inom räddningstjänsten är att integrera RIB-en i befattningsutbildningarna. Detta torde främst vara aktuellt för BM-utbildningen. RIB kan där utnyttjas i självständiga övningar inom moment som "Förebyggande åtgärder mot brand" och "Kemikaliebekämpning". Pedagogiskt skulle detta innebära att eleverna självständigt lär sig att använda databasen för att söka information. De har då under utbildningen övervunnit det motstånd som vi från andra studier vet att många känner gentemot datoranvändning över huvud taget. Med en sådan uppläggning torde chansen öka att de använder databasen i den dagliga verksamheten. Ett villkor är givetvis att RIB finns tillgänglig på den egna arbetsplatsen. Därför måste en satsning på utbildning

kombineras med åtgärder för att höja tillgängligheten i den kommunala räddningstjänsten.

För att öka åskådligheten och användbarheten är det tänkbart att RIB bör samordnas med det utvecklingsarbete som pågår för att skapa en bild-bank. Man kan här tänka sig många mycket intressanta pedagogiska utvecklingsmöjligheter. Om samkörningar bild, från "bildbanken", och text från RIB kan genomföras, skulle t ex sökordet fosfor kunna kombineras med bildsekvenser om utvecklingsförlopp av brand eller råd om hur bekämpning skall ske.

De ovan skisserade utvecklingsmöjligheterna bör dock föregås av ett omfattande revideringsarbete vad gäller hanteringsprocessen. Så länge denna uppfattas som svår kommer "tröskeln" att upplevas som för hög av många.

BILAGA

FREKVENSTABELLER

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Har RIB

Tabell 1. Ålder	1
Tabell 2. Utbildning	1
Tabell 3. Använt RIB. Antal år.	1
Tabell 4. Använt dator i den dagliga verksamheten. Antal år.	1
Tabell 5. Införskaffade dator i samband med RIB-köp.	2
Tabell 6. Genomgått RIB-utbildning.	2
Tabell 7. RIBs användning av olika befattningshavare.	2
Tabell 8. Utnyttjande av RIB fördelat över användningsområden.	3
Tabell 9. Bedömning av kostnad contra nytta.	4
Tabell 10. Aktörer för vilka RIB har varit till nytta enl räddningscheferna.	4
Tabell 11. Förväntningar på RIB jämfört med uppfattningen om RIB.	4
Tabell 12. Uppfattningar om påståendet "RIB verkar ha precis de egenskaper som utlovats av SRV".	5
Tabell 13. Uppfattningar om påståendet "RIBs egenskaper har kraftigt överdrivits i den information som lämnats från SRV".	5
Tabell 14. Sammanfattande omdöme om RIB på en skala 0-100.	5
Tabell 15. RIBs funktion i praktiken fördelat över de olika delarna i systemet.	6
Tabell 16. Uppfattningar om påståendet "I RIB är det inte ovanligt med information som saknar betydelse i de situationer där vi använt oss av systemet".	6
Tabell 17. Problem i användningen av RIB "on line" versionen.	7
Tabell 18. Problem i användningen av RIB CD versionen.	8

Har inte RIB

Tabell 1. Ålder.	9
Tabell 2. Utbildning	9
Tabell 3. Använder dator i den dagliga verksamheten.	9
Tabell 4. Har själv arbetat med dator sedan 19xx.	9
Tabell 5. Dator har inköpts till räddningstjänsten.	9
Tabell 6. Årtal då dator inköptes.	10
Tabell 7. Deltagit i informationstillfälle om RIB.	10
Tabell 8. Informationstillfälle. Årtal.	10
Tabell 9. Argument för att inte införskaffa RIB.	11
Tabell 10. Uppfattning om RIBs tre delar.	12
Tabell 11. RIB som hjälpmedel för att söka information.	12
Tabell 12. Förväntningar av och uppfattning om RIB.	13
Tabell 13. Uppfattningar om påståendet "RIB verkar ha precis de egenskaper som utlovats av SRV".	13
Tabell 14. Uppfattningar om påståendet "RIBs egenskaper verkar att ha kraftigt överdrivits i den information som lämnats från SRV".	13
Tabell 15. Sammanfattande omdöme om RIB på en skala 0-100.	13
Tabell 16. Bedömning av kostnad contra nytta.	14
Tabell 17. Införskaffande av RIB i framtiden.	14
Tabell 18. Datorn som hjälpmedel för att överföra information.	14

FREKVENSTABELLER

Har RIB

Tabell 1. Ålder

Ålder	Antal	Andel
27-39	10	50 %
40-49	2	10 %
50-60	8	40 %
S:a	20	100 %

Tabell 2. Utbildning

Utbildning	Antal	Andel
Brandingenjörslinjen	10	50 %
Äldre Branding utb	4	20 %
Brandmästarutb	5	25 %
Brandförmansutb	1	5 %
S:a	20	100 %

Tabell 3. Använt RIB. Antal år.

Antal år	Antal	Andel
0	2	13 %
1	5	31 %
2	5	31 %
3	2	13 %
4	2	13 %
S:a	16	101 %

Tabell 4. Använt dator i den dagliga verksamheten. Antal år.

Antal år	Antal	Andel
2 - 4	7	35 %
5 - 7	8	40 %
8 - 3	5	25 %
S:a	20	100 %

Tabell 5. Införskaffade dator i samband med RIB-köp.

Samband	Antal	Andel
Ja	1	5 %
Nej	19	95%
S:a	20	100 %

Tabell 6. Genomgått RIB-utbildning.

Genomgått utbildning	Antal	Andel
Ja	9	45 %
Nej	11	55 %
S:a	20	100 %

Tabell 7. RIBs användning av olika befattningshavare.

Befattningshavare	Ofta	Ibland	Aldrig	S:a
Rädningschefer	-	6	9	15
%	-	40	60	100
Brandingenjörer	2	8	2	12
%	17	66	17	100
Brandmästare	-	7	8	15
%	-	47	53	100
Brandförmän	-	5	10	15
%	-	33	67	100
Brandmän	-	1	13	14
%	-	7	93	100
S:a	2	27	42	71
%	3	38	59	100

Tabell 8. Utnyttjande avRIB fördelat över användningsområden.

Användningsområden	Ofta (varje vecka)	Ibland (ngn gng/mån)	Sällan eller aldrig
Riskbedömning	-	7	9
%	-	44	56
Förebyggande	1	12	3
%	6	75	19
Utbildning/Övning	-	2	14
%	-	13	87
Arbetsmiljöfrågor	-	2	14
%	-	13	87
Insatsplanering	-	8	8
%	-	50	50
Utryckningstjänst	-	4	12
%	-	25	75
Inköp	-	1	15
%	-	6	94
Extern rådgivning	-	9	7
%	-	56	44
Sanering/Restvärdesskydd	-	5	11
%	-	31	69
Samverkan	-	2	14
%	-	13	87
Lednings-/Stabsarbee	-	5	11
%	-	31	69
Frågor om farligt gods	2	10	4
%	13	62	25
S:a	3	67	122
%	2	35	64

Tabell 9. Bedömning av kostnad contra nytta.

Bedömning	Antal	Andel
Kostnadseffektivt	2	14 %
Kostnad och nytta balanserar	8	57 %
Kostnaden motsv inte nytta	4	29 %
S:a	14	100 %

Tabell 10. Aktörer för vilka RIB har varit till nytta enl räddningscheferna.

Aktörer	Stor nytta	Till viss hjälp	Ingen nytta
Klienten	2	7	2
%	18	63	18
Räddningschefen	3	5	5
%	23	38	38
Brandingenjören	3	7	1
%	27	63	9
Brandmästaren	3	8	2
%	23	62	15
Brandförmannen	1	6	6
%	8	46	46
Brandmannen	-	3	9
%	-	25	75
S:a	12	36	25
%	16	49	34

Tabell 11. Förväntningar på RIB jämfört med uppfattningen om RIB.

Uppfattning	Antal	Andel
Bättre än förväntat	1	7 %
Ungefär som förväntat	14	93 %
Sämre än förväntat	-	-
S:a	15	100 %

Tabell 12. Uppfattningar om påståendet "RIB verkar ha precis de egenskaper som utlovats av SRV".

Uppfattning	Antal	Andel
Instämmer helt	2	14 %
Instämmer delvis	11	71 %
Tveksam	2	14 %
S:a	15	99 %

Tabell 13. Uppfattningar om påståendet "RIBs egenskaper har kraftigt överdrivits i den information som lämnats från SRV".

Uppfattning	Antal	Andel
Instämmer helt	1	7 %
Instämmer delvis	-	-
Tveksam	3	20 %
Tar delvis avstånd	10	67 %
Tar helt avstånd	1	7 %
	15	101 %

Tabell 14. Sammanfattande omdöme om RIB på en skala 0-100.

Omdöme	Antal	Andel
30-49	2	14 %
50-69	5	36 %
70-89	5	36 %
90-100	2	14 %
S:a	14	100 %

Tabell 15. RIBs funktion i praktiken fördelat över de olika delarna i systemet.

	RIB har haft "rätt" info för uppgiften	RIB har någolunda "rätt" info för uppgiften	Det har saknats viktig info för uppgiften	RIB har alldeles fel info för uppgiften
Farligt gods/ Ämnesdelen %	6 50	6 50	-	-
Informations- delen %	5 38	7 53	1 8	-
Resursdelen %	5 45	4 36	2 18	
S:a %	16 44	17 47	3 8	

Tabell 16. Uppfattningar om påståendet "I RIB är det inte ovanligt med information som saknar betydelse i de situationer där vi använt oss av systemet".

Uppfattning	Antal	Andel
Instämmer helt	-	-
Instämmer delvis	2	17 %
Tveksam	3	25 %
Tar delvis avstånd 4		33 %
Tar helt avstånd	3	25 %
S:a	12	100 %

Tabell 17. Problem i användningen av RIB "on line" versionen.

	Stort problem	Mindre problem	Inget problem
Systemets initialkostnad	1	3	5
%	11	33	56
Systemets driftskostnad	-	3	6
%	-	33	67
Kostnad för hårdvara	-	3	5
%	-	37	63
Tillgång till hårdvara	-	2	6
%	-	25	75
Utbildningsdatorvana bland pers	3	6	-
%	33	67	-
Tidsbrist hos användarna	4	4	2
%	40	40	20
Inloggning	5	5	1
%	45	45	9
Systemets menyer	2	4	3
%	22	44	33
Hitta rätt information	1	5	2
%	12	63	25
Informationsinnehållet	-	6	2
%	-	75	25
Syst. kräver förkunskaper	1	8	-
%	17	50	33

Tabell 18. Problem i användningen av RIB CD versionen.

	Stort problem	Mindre problem	Inget problem
Systemets initialkostnad	-	5	1
%	-	83	17
Systemets driftskostnad	1	4	1
%	17	67	17
Kostnad för hårdvara	1	4	1
%	17	67	17
Tillgång till hårdvara	-	3	3
%	-	50	50
Utbildningsvanor bland pers	2	2	2
%	33	33	33
Tidsbrist hos användarna	2	2	2
%	33	33	33
Inloggning	1	3	2
%	17	50	33
Systemets menyer	2	3	1
%	33	50	17
Hitta rätt information	1	4	1
%	17	67	17
Informationsinnehållet	-	4	2
%	-	67	34
Syst. kräver förkunskaper	1	5	-
%	17	83	-
S:a	11	39	16
%	17	59	24

FREKVENSTABELLER

Har inte RIB

Tabell 1. Ålder.

Ålder	Antal	Andel
20-39	4	15 %
40-49	12	44 %
50-64	11	41 %
S:a	27	100 %

Tabell 2. Utbildning

Utbildning	Antal	Andel
Brandingenjörslinjen	8	30 %
Äldre Branding utb	5	19 %
Brandmästarutb	14	52 %
S:a	27	101 %

Tabell 3. Använder dator i den dagliga verksamheten.

Datoranvändning	Antal	Andel
Använder	21	78 %
Använder inte	6	22 %
S:a	27	100 %

Tabell 4. Har själv arbetat med dator sedan 19xx.

År	Antal	Andel
1984- 1989	8	32 %
1990-	17	68 %
	25	100 %

Tabell 5. Dator har inköpts till räddningstjänsten.

Har dator	Antal	Andel
Ja	25	93 %
Nej	2	7 %
S:a	27	100%

Tabell 6. Årtal då dator inköptes.

Årtal	Antal	Andel
- 1989	1	5 %
1990-	20	95 %
S:a	21	100 %

Tabell 7. Deltagit i informationstillfälle om RIB.

Deltagit	Antal	Andel
Ja	19	70 %
Nej	8	30 %
S:a	27	100 %

Tabell 8. Informationstillfälle. Årtal.

Årtal	Antal	Andel
-1992	9	60 %
1992-	6	40%
S:a	15	100 %

Tabell 9. Argument för att inte införskaffa RIB.

Argument	Antal	Andel
Förv budget tillät inga inköp	3	12 %
Datorovana	2	8 %
Annan orsak	5	19 %
Datorovana + Annan orsak	1	4 %
Datorovana + Budget tillät inga inköp	2	8 %
Datorovana+ Budget tillät inga inköp+ Problem att samköra	1	4 %
Priset för högt+ Problem att samköra	2	8 %
Priset för högt+Datorovana	2	8 %
Budget tillät inga inköp+Problem att samköra+ Systemet innehöll inte rätt information	1	4 %
Budget tillät inga inköp+Priset var för högt	3	12 %
Problem att utnyttja andra programvaror+ Annan orsak	1	4 %
Budget tillät inga inköp+Annan orsak	1	4 %
Priset var för högt+Datorovana+ Problem att samköra med andra datorer i kommunen	1	4 %
Budget tillät inga inköp+Priset var för högt+ Problem att utnyttja andra programvaror+ Problem att samköra med andra datorer i kommunen	1	4 %
S:a	26	103 %

Tabell 10. Uppfattning om RIBs tre delar.

RIBs delar	Rätt typ av information	Motsvarade bara delvis vårt informationsbehov	Fel typ av information	S:a
Farligt gods/ Ämnesdelen	7	3	1	11
%	64	27	9	100
Informationsdelen	5	4	0	9
%	56	44	0	100
Resursdelen	5	5	0	10
%	50	50	0	100
S:a	17	12	1	30
%	57	40	3	100

Tabell 11. RIB som hjälpmedel för att söka information.

RIBs delar	Lätt att söka information	Varken lätt eller svårt jämfört med liknande system	Svårt att söka information	S:a
Farligt gods/ Ämnesdelen	3	9	1	13
%	23	69	8	100
Informationsdelen	1	10	1	12
%	8	83	8	99
Resursdelen	1	10	2	13
%	8	77	15	100
S:a	5	29	4	38
%	13	76	11	100

Tabell 12. Förväntningar av och uppfattning om RIB.

Uppfattning	Antal	Andel
Bättre än förväntat	3	15 %
Ung som förväntat	16	80 %
Sämre än förväntat	1	5 %
S:a	20	100 %

Tabell 13. Uppfattningar om påståendet "RIB verkar ha precis de egenskaper som utlovats av SRV".

Uppfattning	Antal	Andel
Instämmer helt	2	10 %
Instämmer delvis	11	55 %
Tveksam	6	30 %
Tar delvis avstånd	1	5 %
S:a	20	100 %

Tabell 14. Uppfattningar om påståendet "RIBs egenskaper verkar att ha kraftigt överdrivits i den information som lämnats från SRV".

Uppfattning	Antal	Andel
Instämmer helt	1	5 %
Instämmer delvis	8	42 %
Tveksam	5	26%
Tar delvis avstånd	3	16 %
Tar helt avstånd	2	11 %
S:a	19	100 %

Tabell 15. Sammanfattande omdöme om RIB på en skala 0-100.

Omdöme	Antal	Andel
30-49	5	25 %
50-69	7	35 %
70-89	8	40 %
S:a	20	100 %

Tabell 16. Bedömning av kostnad contra nytta.

Bedömning	Antal	Andel
Kostnadseffektivt	0	0
Kostnad och nytta balanserar	8	40 %
Kostnaden motsv inte nytta	12	60%
S:a	20	100 %

Tabell 17. Införskaffande av RIB i framtiden.

Införskaffande	Antal	Andel
Ja	19	86 %
Nej	3	14 %
S:a	22	100 %

Tabell 18. Datorn som hjälpmedel för att överföra information.

Är ett hjälpmedel	Antal	Andel
Ja	24	96 %
Nej	1	4 %
S:a	25	100 %

Biblioteket M101 Karlstad
Idnr 6806.1.1

073

Uppfattningar om RIB

STATENS
RÄDDNINGSVÄRK
Karolinen
651 80 Karlstad
Tel. 051 40 10 00

Räddningsverkets bibliotek
Karlstad

26152004524

^{rib 6806}
RÄDDNINGSVÄRKET

Ps: pu

Uppfattningen
om RIB